

Kouluterveyskyselyn 2023 Kirkkonummen tulokset

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta 05.03.2024 § 11

167/12.00.00/2024

Valmistelija	Suunnittelija Kaisa Ojanen, opetusjohtaja Astrid Kauber, ruotsinkielisen opetuksen opetuspäällikkö Mikael Eriksson, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi
Päätösehdotus	Sivistysjohtaja Ikonen Eeva-Kaisa Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä Kouluterveyskyselyn 2023 Kirkkonummen tulokset tiedokseen.
Käsittely	Suunnittelija Kaisa Ojanen esitteli asian ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen klo 17.41. Teknisenä korjauksena muutettu tekstiin uupumusasteisen väsymyksen prosenttiluku 28,3% muotoon 23,8%.
Päätös	Suomenkielinen kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	
Selostus	<p>THL toteuttaa valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn joka toinen vuosi. Kyselyyn vastaavat perusopetuksen 4. ja 5. luokkien sekä 8. ja 9. luokkien oppilaat, lukioiden 1. ja 2. vuoden opiskelijat ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat.</p> <p>Keväällä 2023 toteutetun kyselyn tuloksia on kunnan tasolla käsitelty sivistyspalvelujen esihenkilöiden ja hallinnon strategiapäivässä, koulutuksen järjestäjän opiskeluhuollon ohjausryhmässä sekä rehtorikokouksessa. Tarkasteluun on kunnan tasolla otettu huolestuttavimmat sekä myönteisimmät tulokset suhteessa edelliseen, vuoden 2021 tiedonkeruuseen, sekä vertailtu joitain indikaattoreita suhteessa koko maahan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueeseen. Koulut ovat käsitelleet omia tuloksiaan omissa yksiköissään.</p> <p>Edelliseen tiedonkeruuseen verrattuna huolestuttavimpia tuloksia 4.-5.luokkalaisten kohdalla olivat koulunkäynnistä pitämisen väheneminen, vähentynyt kokemus siitä, että lapsen mielipidettä kuunnellaan terveystarkastuksissa ja koulu-uupumuksen kokemisen lisääntyminen. Vuonna 2021 koulunkäynnistä piti 76,4% vastaajista, kun vuonna 2023 luku oli 67,7%. Myönteisimpinä tuloksina 4.-5.luokkalaisten tuloksissa nousivat koulun aikuisen taholta tulleen kiusaamisen kokemisen väheneminen (2021 16,3%, 2023 11,9%) sekä lapselle tärkeistä asioista puhuminen terveystarkastuksissa (2021 69,7%, 2023 72,1%). Verrattuna koko maahan sekä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueeseen, tulokset olivat hiukan huonommat koskien mm. koulu-uupumuksen kokemusta, uskallusta sanoa oma mielipide luokassa sekä fyysisen uhan kokemista.</p> <p>8.-9.luokkalaisten osalta huolestuttavimmat tulokset verrattuna edelliseen tiedonkeruuseen koskivat avun saamista hyvinvointiin koulupsykologilta sekä opettajalta, oppimisyhteisön ilmapiiiriä sekä koululounaan laatua. Kun vuonna 2021 koulupsykologilta koki saaneensa apua 65,2% sitä tarvinneista, vuonna 2023 luku oli 45,5%. Myönteisimmät tulokset liittyivät mm. koululounaan syömiseen varattuun aikaan, jonka koki riittäväksi</p>

76,1% vastaajista luvun ollessa edellisellä kerralla 72%. Myönteistä kehitystä tapahtui myös raittiudessa sekä kiusaamisen loppumisessa tai vähenemisessä, kun siitä on kerrottu koulun aikuiselle. Koko maahan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueeseen verrattuna Kirkkonummella 8.-9.luokkalaiset kokivat selkeästi useammin (Kirkkonummi 36,8%, LUVN 27,5%, koko maa 24,9%), etteivät he ole saaneet apua tai tukea hyvinvointiinsa opettajalta sitä tarvitessaan. He kokivat myös muita kuntia vähemmän olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä, ja hieman useammin fyysistä uhkaa sekä uupumusasteista väsymystä koulutyössä.

Lukiolaisten kohdalla koululounaaseen liittyvät seikat sekä kouluinnostuksen väheneminen nousivat huolestuttavimpina asioina suhteessa aikaisempaan tiedonkeruuseen. Myönteisimmät tulokset koskivat puolestaan tuen saamista hyvinvointiin terveydenhoitajalta ja opettajalta sekä niiden vastaajien osuuden vähenemistä, jotka kokivat huolta omasta mielialastaan. Myös uupumusasteinen väsymys koulutyössä on vähentynyt: Vuonna 2021 sitä koki 44,3%, nyt enää 23,8% vastaajista, ja tämä luku on pienempi verrattuna koko maahan ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueeseen. Fyysisen uhan kokemus vuoden aikana puolestaan oli hiukan muita kuntia suurempaa, kuten nuorempien vastaajaryhmienkin kohdalla.

Rehtorit ovat nostaneet koulukohtaisista tuloksista omia koulujaan koskevia kehittämiskohteita sekä suunnitelmia, miten kouluilla aiotaan työskennellä näiden haasteiden kanssa. Kehittämiskohteina suomenkielisen perusopetuksen osalta nostettiin koulu-uupumukseen, koulupaineisiin, kouluinnostukseen ja mielialaan liittyviä asioita. Lisäksi esiin nostettiin kaveritaidot ja kiusaamisen ehkäisyyn liittyvä toiminta, uskallus kertoa oma mielipide luokassa, mahdollisuus keskustella aikuisen kanssa ja oppilaiden kokemus siitä, että opettajat eivät ole kiinnostuneita oppilaan kuulumisista, kouluympäristön rauhattomuus sekä osallisuuden vahvistaminen. Myös häirinnän ja syrjinnän kokemuksiin aiotaan puuttua. Suunnitelmat työskennellä näiden haasteiden kanssa ovat moninaisia ja koulukohtaisia. Suunnitelmissa mm. hyödynnetään opiskeluhuoltoa eri tavoin, osallistetaan oppilaita kehittämiskohteiden syvempään pohtimiseen, hyödynnetään vahvuuspedagogiikkaa ja koulujen omia, hyvinvointiin liittyviä malleja.

Lukiossa kehittämiskohteina nostettiin mm. tarkkaavaisuus ja yhteistyö huumeiden viihdekäytön ja lisääntyvien kokeilujen havaitsemiseksi, mahdollisuuksien mukaan niihin puuttumiseksi sekä oikean tiedon jakamiseksi nuorille. Myös esimerkiksi ruuhkautuvaan kouluruokailuun liittyvien toimintatapojen kehittäminen yhteistyössä ruokapalveluiden kanssa ruokailuhetken koetun miellyttävyyden edistämiseksi nostettiin esiin.